

[Etusivu](#) > ... > [Rahavaateet](#) > [Maksukyvyttömyys/konkurssi](#) > Latvia

Sisällön tuottaja:

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

Maksukyvyttömyys/konkurssi

 Latvia

1 Keitä vastaan on mahdollista aloittaa maksukyvyttömyysmenettely?

Maksukyvyttömyyslakia, jossa säädetään maksukyvyttömyysmenettelystä Latviassa, sovelletaan oikeushenkilöihin ja luonnollisiin henkilöihin. Tällaiset henkilöt voivat olla kyseisessä laissa säädetyn maksukyvyttömyysmenettelyn kohteena.

Maksukyvyttömyyslaissa säädetään kolmesta erilaisesta maksukyvyttömyysmenettelystä: oikeudellisesta suojamenettelystä (yrityssaneerausmenettely), oikeushenkilön maksukyvyttömyysmenettelystä ja luonnollisen henkilön maksukyvyttömyysmenettelystä.

Huomaa, ettei maksukyvyttömyyslakia sovelleta luottolaitosten maksukyvyttömyysmenettelyihin, joista säädetään luottolaitoksista annetussa laissa.

Oikeudellinen suojamenettely (mukaan lukien tuomioistuimen ulkopuolinen oikeudellinen suojamenettely eli ns. pre-pack-järjestely) on velkasaneerausmenettely, jota voidaan soveltaa vain oikeushenkilöihin. On huomattava, että oikeudellisen suojamenettelyn piiriin eivät kuulu tietyt rahoitus- ja pääomamarkkinoiden toimijat, kuten vakuutus-, vakuutusvälittäjä- ja sijoitusvälittäjäyritykset, yksityiset eläkerahastot ja niin edelleen.

Oikeushenkilön maksukyvyttömyysmenettely on velallisen (oikeushenkilön) likvidaatiomenettely. Sitä voidaan soveltaa oikeushenkilöihin ja niiden yhtiökumppaneihin sekä yksityisiin elinkeinonharjoittajiin. Yhtiökumppaneilla ei ole oikeushenkilön asemaa, mutta ne voivat hankkia oikeuksia ja ottaa vastatakseen velvoitteita. Yksityisenä elinkeinonharjoittajana toimiva luonnollinen henkilö voi suorittaa kaupallisia liiketoimia (yksityisen elinkeinonharjoittajan nimissä) ja muita liiketoimia luonnollisena henkilönä. Yksityisenä elinkeinonharjoittajana toimivaan henkilöön sovelletaan nykyisin ensin oikeushenkilön maksukyvyttömyysmenettelyä. Tämän menettelyn toteuttamisen jälkeen kyseinen henkilö voi hakea luonnollisen henkilön maksukyvyttömyysmenettelyn soveltamista jäljelle jääneiden velkojen osalta. Yksityisiä elinkeinonharjoittajia koskevaa ratkaisua sovelletaan myös maa- ja kalatalouden harjoittajiin.

Luonnollisen henkilön maksukyvyttömyysmenettelyä sovelletaan luonnollisiin henkilöihin, myös talouden toimijoihin ja kuluttajiin. Sen tarkoituksena on auttaa velallisia selviytymään veloistaan ja palauttaa heidän maksukykynsä. Luonnollisen henkilön maksukyvyttömyysmenettelyn kohteena voi olla kuka tahansa luonnollinen henkilö, joka on ollut verovelvollinen Latviassa viimeisten kuuden kuukauden ajan.

2 Millä edellytyksillä maksukyvyttömyysmenettely voidaan aloittaa?

Oikeudellinen suojamenettely

Maksukyvyttömyyslain mukaan velallinen voi hakea oikeudellista suojamenettelyä vain, kun on ilmennyt tai on odotettavissa taloudellisia vaikeuksia. Maksukyvyttömyyslaissa ei määritellä mitään erityisiä kriteerejä, joiden täyttyminen antaisi velalliselle oikeuden hakea oikeudellista suojamenettelyä. Taloudellisten vaikeuksien ilmetessä velallisen on arvioitava, ovatko ne sellaisia, että velkojen kanssa on mahdollista päästä tuomioistuimen ulkopuoliseen sopimukseen. Muussa tapauksessa velallisen on haettava oikeudellista

suojamenettelyä velkojensa järjestämiseksi uudelleen oikeussuojakeinoja soveltaen.

Valtio perii oikeudellisen suojamenettelyn hakemisesta 145 euron suuruisen maksun.

Oikeushenkilön maksukyvyttömyysmenettely

Maksukyvyttömyyslaissa säädetyissä tapauksissa sekä velallinen että velallisen velkojat (myös velallisen työntekijät) voivat pyytää oikeushenkilön maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamista. Oikeushenkilön maksukyvyttömyysmenettelyä koskevan hakemuksen voi jättää myös Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2015/848 37 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettu henkilö.

Maksukyvyttömyyslaissa säädetään tapauksista, joissa velallisella on velvollisuus jättää viipymättä oikeushenkilön maksukyvyttömyysmenettelyä koskeva hakemus. Velallinen on hallinnollisessa vastuussa maksukyvyttömyysmenettelyä koskevan hakemuksen tekemättä jättämisestä. Velallinen on velvollinen jättämään oikeushenkilön maksukyvyttömyysmenettelyä koskevan hakemuksen seuraavissa tapauksissa:

- velallinen ei ole maksanut velkaa, joka on erääntynyt maksettavaksi yli kaksi kuukautta sitten, eikä ole päässyt velkojien kanssa sopimukseen takaisinmaksuajan pidentämisestä, tai oikeudellista suojamenettelyä ei ole aloitettu (on tärkeää painottaa, ettei oikeudellisen suojamenettelyn aloittaminen ole ennakoedellytys oikeushenkilön maksukyvyttömyysmenettelyä koskevan hakemuksen jättämiselle; säännös vain vapauttaa velallisen hallinnollisesta vastuusta, jos velallinen on yrittänyt ratkaista taloudelliset vaikeutensa niiden ilmetessä, mutta siitä on tullut maksukyvyttömyys);
- likvidaatiomenettelyssä tehtävän alustavan taloudellisen selvityksen mukaan velallisella ei ole riittävästi varoja, jotta se voisi maksaa velkojien kaikki oikeudetut saatavat, tai tämä tilanne havaitaan likvidaatiomenettelyn kuluessa;
- velallinen ei pysty enää noudattamaan oikeudellisen suojamenettelyn toimenpidesuunnitelmaa.

Velkojalla on oikeus jättää maksukyvyttömyysmenettelyä koskeva hakemus, jos

- tuomioistuimen päätöstä velan perimisestä velalliselta ei voitu panna täytäntöön;
- velallinen (rajavastuuyhtiö tai osakeyhtiö) ei ole maksanut velan pääomaa, jonka määrä on vähintään 4 268 euroa, ja velkoja on ilmoittanut velalliselle aikomuksestaan jättää oikeushenkilön maksukyvyttömyysmenettelyä koskeva hakemus;
- velallinen (muu oikeushenkilö kuin rajavastuuyhtiö tai osakeyhtiö) ei ole maksanut velan pääomaa, jonka määrä on vähintään 2 134 euroa, ja velkoja on ilmoittanut velalliselle aikomuksestaan jättää oikeushenkilön maksukyvyttömyysmenettelyä koskeva hakemus;
- velallinen ei ole maksanut työntekijälle täyttä palkkaa tai työtapaturmaan tai ammattitautiin liittyviä vahingonkorvauksia tai pakollisia sosiaalivakuutusmaksuja kahden kuukauden kuluessa eräpäivästä (ellei maksupäivästä määrätä työ sopimuksessa, maksupäivänä pidetään seuraavan kuukauden ensimmäistä arkipäivää). Siinä tapauksessa maksamatta olevan maksun määrällä ei ole merkitystä.

Tuomioistuin julistaa oikeushenkilön maksukyvyttömyysmenettelyn alkaneeksi, jos se hakemuksen käsittelypäivänä toteaa, että hakemuksessa mainittu seikka on olemassa.

On tärkeää huomata, että maksukyvyttömyysmenettelyä koskevaa hakemusta jätettäessä valtio perii sekä velalliselta että velkojalta maksun eli toimintapalkkion siitä, että tuomioistuin käsittelee hakemuksen. Velallisen on maksettava 70 euroa ja velkojan 355 euroa. Samoin ennen oikeushenkilön maksukyvyttömyysmenettelyä koskevan hakemuksen jättämistä sekä velallisen että velkojan on asetettava vakuus, joka vastaa kahden kuukauden minimipalkkaa Latviassa.

Luonnollisen henkilön maksukyvyttömyysmenettely

Velalliseen, joka on luonnollinen henkilö, voidaan soveltaa luonnollisen henkilön maksukyvyttömyysmenettelyä, jos jokin seuraavista luonnollisen henkilön maksukyvyttömyyden kriteereistä täyttyy:

1. henkilö ei pysty maksamaan erääntyneitä velkojaan, ja velkojen kokonaismäärä ylittää 5 000 euroa;
2. todistettavissa olevien olosuhteiden vuoksi henkilö ei pysty maksamaan vuoden kuluessa erääntyviä velkoja, ja velkojen kokonaismäärä ylittää 10 000 euroa;
3. henkilö ei pysty maksamaan velkoja, joista ainakin yksi perustuu suorittamattomiin liitännäisvastuisiin tai velallisen ja velallisen puolison tai sukulaisen (myös toisen asteen sukulaiset) yhteisiin vastuisiin, jos

velkojen kokonaismäärä ylittää 5 000 euroa.

Vain velallinen voi tehdä luonnollisen henkilön maksukyvyttömyysmenettelyä koskevan hakemuksen; velkojilla ei ole oikeutta tehdä sitä.

Luonnollisen henkilön maksukyvyttömyysmenettelyä koskevasta hakemuksesta peritään myös 70 euron suuruinen maksu valtiolle, ja hakijan on asetettava kahden kuukauden minimipalkkaa vastaava vakuus.

3 Mikä omaisuus kuuluu maksukyvyttömyysmenettelyn piiriin? Mikä on sellaisen omaisuuden asema, jonka velallinen on hankkinut tai saanut maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamisen jälkeen?

Oikeudellinen suojamenettely

Oikeudellisessa suojamenettelyssä konkurssipesään kuuluu kaikki velallisen omaisuus, ja velallinen säilyttää oikeuden määrätä konkurssipesään kuuluvasta omaisuudestaan. Maksukyvyttömyislain mukaan yksi oikeudellisen suojamenettelyn mukaisista menetelmistä koskee irtaimen omaisuuden tai kiinteistön luovutusta tai niiden rasittamista esineoikeuksilla, jotta velkojen vaatimusten täyttämistä tai saatavien maksamista koskevaa määräaikaa saataisiin pidennettyä. Asianomaisen menetelmän toteuttamiskelpoisuus ja -tapa on esitettävä oikeudellisen suojamenettelyn mukaisessa toimenpidesuunnitelmassa.

Oikeushenkilön maksukyvyttömyysmenettely

Kun oikeushenkilön maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamisesta on ilmoitettu, velallinen menettää oikeuden määrätä omaisuudestaan samoin kuin määräysvallassaan tai hallussaan olevasta kolmansien osapuolten omaisuudesta. Nämä oikeudet siirtyvät pesänhoitajalle.

Maksukyvyttömyislain mukaisesti konkurssipesä koostuu seuraavista:

1. velallisen kiinteästä ja irtaimesta omaisuudesta, rahavarat mukaan luettuna;
2. velallisen omaisuuden luovuttamisesta saaduista rahavaroista;
3. maksukyvyttömyysmenettelyn kuluessa saaduista omaisuuseristä (esim. kolmansiin osapuoliin kohdistuvien saatavien perusteella saadut varat sekä varat, jotka on saatu oikeushenkilön hallintoelinten jäseniltä heidän vahingonkorvausvastuunsa perusteella);
4. tuloista, jotka on saatu velallisen omaisuudesta oikeushenkilön maksukyvyttömyysmenettelyn kuluessa;
5. muista oikeushenkilön maksukyvyttömyysmenettelyn kuluessa laillisesti saaduista omaisuuseristä.

Oikeushenkilön maksukyvyttömyysmenettelyn kuluessa velallisen koko omaisuus myydään, ja siitä saadut varat käytetään oikeushenkilön maksukyvyttömyysmenettelyn kulujen kattamiseen ja velkojen saatavien maksamiseen. Maksukyvyttömyysmenettelyn selvittäjä (pesänhoitaja) on vastuussa velallisen omaisuuden myynnistä omaisuuden myyntiä koskevan suunnitelman mukaisesti. Pesänhoitajan on varmistettava, että velallisen omaisuus myydään mahdollisimman korkeaan hintaan, jotta velkojen saatavat voidaan mahdollisuuksien mukaan maksaa.

Luonnollisen henkilön maksukyvyttömyysmenettely

Kun luonnollisen henkilön maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamisesta on ilmoitettu, velallinen menettää oikeuden määrätä omaisuudestaan samoin kuin määräysvallassaan tai hallussaan olevasta kolmansien osapuolten omaisuudesta (lukuun ottamatta omaisuuseriä, jotka on vapautettu täytäntöönpanosta). Nämä oikeudet siirtyvät pesänhoitajalle. Luonnollisen henkilön maksukyvyttömyysmenettelyn kuluessa velallisen koko omaisuus myydään, ja siitä saadut varat käytetään luonnollisen henkilön maksukyvyttömyysmenettelyn suorien kulujen kattamiseen ja velkojen saatavien maksamiseen.

4 Millaiset ovat velallisen ja selvittäjän toimivaltasuhteet?

Oikeudellinen suojamenettely

Velallinen. Sen jälkeen, kun oikeudellisen suojamenettelyn toteuttamisesta on ilmoitettu, velallinen säilyttää

määräämisvallan yritykseensä ja hallinnoi omaa omaisuuttaan ja määräysvallassaan tai hallussaan olevaa omaisuutta. Hallinnointi tapahtuu velkojien sopiman ja tuomioistuimen hyväksymän oikeudellisen suojamenettelyn toimenpidesuunnitelman mukaisesti. Velalliselle asetetaan samanaikaisesti useita velvoitteita ja rajoituksia. Tarkoituksena on varmistaa oikeudellisen suojamenettelyn laillisuus ja se, että oikeudellisen suojamenettelyn valvoja (valvoja) ja velkojat valvovat toimenpidesuunnitelman toteutusta.

Velallisen ensisijainen velvoite on noudattaa oikeudellisen suojamenettelyn toimenpidesuunnitelmaa. Velallisen velvoitteina on myös

1. kattaa oikeudellisen suojamenettelyn kulut;
2. raportoida valvojalle kirjallisesti oikeudellisen suojamenettelyn toimenpidesuunnitelman toteutuksesta vähintään kerran kuukaudessa;
3. toimittaa valvojan pyynnöstä kirjallisesti ja viipymättä kaikki tiedot oikeudellisen suojamenettelyn toimenpidesuunnitelman toteutuksesta ja antaa valvojalle mahdollisuus tarkastella velallisen taloudellista toimintaa ja asiakirjoja henkilökohtaisesti;
4. ilmoittaa valvojalle välittömästi kaikista olosuhteista, jotka voivat estää velallista toteuttamasta oikeudellisen suojamenettelyn toimenpidesuunnitelmaa, jne.

Rajoitusten osalta on huomattava, että oikeudellisen suojamenettelyn kuluessa velallinen ei saa

1. suorittaa liiketoimia tai harjoittaa toimintoja, jotka voivat heikentää velallisen taloudellista tilannetta tai vahingoittaa velkojien etuja;
2. myöntää lainoja (luottoja), paitsi jos lainojen (luottojen) myöntäminen on velallisen pääasiallista toimintaa ja tämä käy ilmi oikeudellisen suojamenettelyn toimenpidesuunnitelmasta;
3. asettaa takauksia tai vakuuksia, antaa lahjoja tai tehdä lahjoituksia, myöntää bonuksia tai muita lisäpalkkioita velallisen hallituksen tai johtokunnan jäsenille.

Valvoja. Kun velallinen on laatinut oikeudellisen suojamenettelyn toimenpidesuunnitelman, oikeudellisen suojamenettelyn valvoja antaa lausuntonsa suunnitelmasta ja arvioi sen lainmukaisuutta. Tässä yhteydessä on arvioitava, voidaanko suunnitelmalla saavuttaa laissa säädetty oikeudellisen suojamenettelyn tavoite. Oikeudellisen suojamenettelyn valvojan lausunto toimitetaan tuomioistuimelle yhdessä oikeudellisen suojamenettelyn toimenpidesuunnitelman kanssa. Kun oikeudellisen suojamenettelyn toteuttamisesta on ilmoitettu, oikeudellisen suojamenettelyn valvojan vastuulla on valvoa toimenpidesuunnitelman toteutusta, antaa tietoja velkojille ja seurata velallisen maksukyvyttömyyslaissa säädettyjen rajoitusten noudattamista.

Oikeudellisen suojamenettelyn kuluessa valvojan on hoidettava menettelyyn liittyvät paperityöt sähköisessä maksukyvyttömyysjärjestelmässä (järjestelmä).

Oikeushenkilön maksukyvyttömyysmenettely

Velallinen. Kun maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamisesta on ilmoitettu, velallinen menettää kaikki säännöksissä, velallisen yhtiöjärjestyksessä tai sopimuksissa määritellyt hallintoelinten oikeudet. Nämä oikeudet siirtyvät pesähoitajalle. Pesähoitaja nimittää velallisen edustajan, jonka on osallistuttava maksukyvyttömyysmenettelyyn. Velallisen edustajaksi nimitetään tavallisesti yksi (tai useampi) velallisen toimeenpanevan elimen jäsen. Välittömästi sen päivän jälkeen, jona oikeushenkilön maksukyvyttömyysmenettelystä on ilmoitettu, velallisen edustajan on siirrettävä pesähoitajalle kaikki velallisen omaisuuserät ja velallisen organisaatiota, henkilöstöä ja kirjanpitoa koskevat asiakirjat siirto- ja hyväksymisilmoituksella. Velallisen edustajan on laadittava luettelo siirrettävistä velallisen omaisuuseristä ja asiakirjoista. Siirtämisajankohtana asiakirjat on järjestettävä tietojen kirjaamista koskevien säännösten mukaisesti. Maksukyvyttömyysmenettelyn aikana velallisen edustajan on toimitettava pesähoitajalle tämän pyytämät tiedot ja osallistuttava velkojainkokouksiin.

Pesähoitaja. Pesähoitajalla on kaikki säännöksissä, velallisen yhtiöjärjestyksessä tai sopimuksissa määritetyt hallintoelinten oikeudet, velvollisuudet ja vastuut.

Pesähoitaja voi muun muassa päättää velallisen liiketoiminnan jatkamisesta osittain tai kokonaan, jos jatkaminen on taloudellisesti perusteltua. Pesähoitaja on lisäksi vastuussa verojen maksamisesta ja voi likvidoida velallisen tytäryhtiöitä.

Pesähoitaja myös hoitaa maksukyvyttömyysmenettelyn toteutukseen liittyviä toimintoja eli laatii yhteenvedon

ja tekee arvioiteja ja päätöksiä velkojen saatavista; yksilöi velallisen omaisuuserät ja ryhtyy toimiin velallisen omaisuuden takaisin saamiseksi (myös esittämällä vaatimuksia oikeushenkilön hallintoelinten jäsenille ja pääomayhtiön jäsenille (osakkaille) niiden aiheuttamien vahinkojen korvaamiseksi); myy velallisen omaisuuden ja maksaa velkojen saatavia maksukyvyttömyyslain mukaisesti; arvioi ennen maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamista suoritettuja liiketoimia; hoitaa muita menettelyn edellyttämiä toimintoja, esimerkiksi toimittaa velallisen asiakirjoja valtion arkistoon.

Oikeushenkilön maksukyvyttömyysmenettelyn aikana pesänhoitaja vastaa menettelyä koskevien tietojen kirjaamisesta järjestelmään.

Kun oikeushenkilön maksukyvyttömyysmenettely on päättynyt, pesänhoitaja hoitaa kaikki lakisääteiset toiminnot velallisen poistamiseksi siitä julkisesta rekisteristä, johon se on merkitty. Pesänhoitaja esimerkiksi poistaa velallisen kaupparekisteristä, jos hän on kaupallinen toimija.

Luonnollisen henkilön maksukyvyttömyysmenettely

Velallinen. Kun luonnollisen henkilön maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamisesta on ilmoitettu, velallinen menettää oikeuden määrätä omaisuudestaan samoin kuin määräysvallassaan tai hallussaan olevasta kolmansien osapuolten omaisuudesta (lukuun ottamatta omaisuuseriä, jotka on vapautettu täytäntöönpanosta). Nämä oikeudet siirtyvät pesänhoitajalle. Sen jälkeen, kun luonnollisen henkilön maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamisesta on ilmoitettu, velallinen ei saa harjoittaa toimintaa, joka voi aiheuttaa vahinkoa velkojille. Velallisen on annettava pesänhoitajalle kaikki maksukyvyttömyysmenettelyssä tarvittavat tiedot.

Velallisen koko omaisuus myydään konkurssimenettelyssä, ja myynnistä saadut varat käytetään velkojen saatavien maksamiseen maksukyvyttömyyslain mukaisesti.

Velkojen selvittämismenettelyn aikana velallisen on ansaittava tuloja kykynsä mukaan ja siirrettävä osa säännöllisistä tuloistaan velkojen saatavien maksamiseksi velkojen maksusuunnitelman mukaisesti.

Pesänhoitaja.

Jos velallisella on rahavaroja tai omaisuuseriä, jotka on tarkoitus myydä konkurssimenettelyn aikana, pesänhoitaja avaa luottolaitoksessa tilin velallisen nimiin kyseistä maksukyvyttömyysmenettelyä varten. Samaan tapaan kuin oikeushenkilön maksukyvyttömyysmenettelyssä, pesänhoitaja vastaa seuraavien maksukyvyttömyysmenettelyssä tarvittavien toimien toteuttamisesta: laatii yhteenvedon ja tekee arvioiteja ja päätöksiä velkojen saatavista; yksilöi velallisen omaisuuserät ja ryhtyy toimiin velallisen omaisuuden takaisin saamiseksi (esimerkiksi vaatii velallisen suorittamien liiketoimien toteamista pätemättömiksi, jos velallisen todetaan toimineen vilpillisessä mielessä); myy velallisen omaisuuden ja maksaa velkojen saatavia maksukyvyttömyyslain mukaisesti.

5 Mitkä ovat kuittauksen edellytykset?

Oikeudellinen suojamenettely

Kuittaus on sallittua oikeudellisessa suojamenettelyssä, jos velallisen saatava velkojalle syntyi vähintään kolme kuukautta ennen tuomioistuimen päätöstä aloittaa oikeudellinen suojamenettely.

Oikeushenkilön maksukyvyttömyysmenettely

Kuittaus on sallittua oikeushenkilön maksukyvyttömyysmenettelyssä, jos velallisen ja velkojan keskinäiset saatavat syntyivät vähintään kuusi kuukautta ennen oikeushenkilön maksukyvyttömyysmenettelystä ilmoittamista.

Luonnollisen henkilön maksukyvyttömyysmenettely

Luonnollisen henkilön maksukyvyttömyysmenettelyssä tapahtuvasta kuittauksesta ei ole annettu erityisiä säännöksiä, joten maksukyvyttömyyslain mukaisesti siihen sovelletaan oikeushenkilön maksukyvyttömyysmenettelyä koskevia säännöksiä. Kuittaus on siis sallittua, jos velallisen ja velkojan keskinäiset saatavat syntyivät vähintään kuusi kuukautta ennen luonnollisen henkilön

maksukyvyttömyysmenettelystä ilmoittamista.

6 Mikä vaikutus maksukyvyttömyysmenettelyllä on velallisen sopimussuhteisiin?

Oikeudellinen suojamenettely

Velallinen säilyttää määräämisvallan yritykseensä eli hallinnoi omaa omaisuuttaan ja hallussaan tai määräysvallassaan olevaa omaisuutta oikeudellisen suojamenettelyn aloittamisen jälkeen. Se voi siten jatkaa ennen oikeudellisen suojamenettelyn aloittamista tehtyjen sopimusten täyttämistä. Velkojat antavat oikeudellisen suojamenettelyn toimenpidesuunnitelman tarkastelun yhteydessä lausunnon siitä, kannattaako sopimusten täyttämistä jatkaa. Tällaisen lausunnon antaa myös oikeudellisen suojamenettelyn valvoja, kun se laatii oman raporttinsa, ja tuomioistuimien, kun se hyväksyy oikeudellisen suojamenettelyn toimenpidesuunnitelman. Tällaisiin sopimuksiin liittyvät kulut on hyväksyttävä oikeudellisen suojamenettelyn toimenpidesuunnitelmassa.

Oikeushenkilön maksukyvyttömyysmenettely

Jos velallisen tekemää sopimusta ei ole pantu täytäntöön tai se on pantu osittain täytäntöön ajankohtana, jona oikeushenkilön maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamisesta ilmoitetaan, pesänhoitaja voi pyytää toista sopimuspuolta panemaan sopimuksen täytäntöön tai purkamaan sopimuksen yksipuolisesti. Pesänhoitaja voi panna sopimuksen täytäntöön, jos velallisen omaisuus ei sen seurauksena pienene.

Jos pesänhoitaja purkaa sopimuksen yksipuolisesti, toinen sopimuspuoli voi esittää vaatimuksensa velkojana.

Sellaisten sopimusten täytäntöönpanon jatkaminen, joita ei ole irtisanottu lainsäädännössä säädetyissä tapauksissa, ja sellaisten kolmansien osapuolten kanssa tehtyjen sopimusten täytäntöönpano, jotka pesänhoitaja on allekirjoittanut velallisen puolesta oikeushenkilön maksukyvyttömyysmenettelyn aikana, rahoitetaan velallisen varoista.

Jos velallinen on vakuutusyhtiö, pesänhoitaja arvioi vakuutuksenottajien edut huomioon ottaen, onko olemassa olevat vakuutussopimukset tarpeen siirtää tai irtisanoa tai onko niitä tarpeen jatkaa. Lisäksi pesänhoitaja toteuttaa kaikki tarvittavat oikeudelliset toimet olemassa olevien vakuutussopimusten siirtämiseksi, irtisanomiseksi tai jatkamiseksi.

Velallisen valtuutetulle edustajalle (myös avustajalle ja kauppaedustajalle) antamasta toimeksiannosta, joka koskee sellaista velallisen omaisuutta, johon kohdistuu velkojien saatavia, tulee pätemätön ajankohtana, jona oikeushenkilön maksukyvyttömyysmenettelyä ilmoitetaan.

Kun velallisen maksukyvyttömyysmenettelyä on ilmoitettu, pesänhoitaja voi irtisanoa velallisen työntekijän kanssa tehdyn työsopimuksen.

Luonnollisen henkilön maksukyvyttömyysmenettely

Maksukyvyttömyyslakiin ei sisälly erityisiä säännöksiä velallisen allekirjoittamien sopimusten uudelleentarkastelusta tai irtisanomisesta, joten tähän sovelletaan maksukyvyttömyyslain mukaisesti oikeushenkilön maksukyvyttömyysmenettelyä koskevia säännöksiä. Pesänhoitajalla on siis oikeus tarkastella uudelleen sopimuksia, jotka velallinen on allekirjoittanut ennen luonnollisen henkilön maksukyvyttömyysmenettelyä ilmoittamista, ja purkaa ne. Tämä käytäntö on vahvistettu myös oikeuskäytännössä. Maksukyvyttömyysmenettelyä ilmoittamisen jälkeen pesänhoitajan vastuulla on hoitaa henkilön omaisuutta veloitteiden täyttämiseen liittyvien ongelmien ratkaisemiseksi. Hän vastaa myös velkojien saatavien maksamisesta. Tämä tarkoittaa myös sitä, että maksukyvytön velallinen menettää oikeuden toimia asianosaisena tuomioistuimissa käsiteltäessä omaisuuteen liittyviä vaatimuksia. Velallisen laillisena edustajana toimiva pesänhoitaja käyttää tätä oikeutta.

7 Mikä vaikutus maksukyvyttömyysmenettelyllä on yksittäisen velkojan

nostamaan kanteeseen (lukuun ottamatta vireillä olevaa oikeudenkäyntiä)?

Maksukyvyttömyyslaissa vahvistetaan mielivaltaisuuden kiellon periaate, joka koskee kaikkia maksukyvyttömyysmenettelyjä. Se tarkoittaa, että velkojan ja velallisen yksittäiset toimet eivät saa vahingoittaa velkojien etuja.

Oikeudellinen suojamenettely

Toimeksiannon saanut ulosottomies keskeyttää täytäntöönpanomenettelyt, jos velallisen osalta aloitetaan oikeudellinen suojamenettely tai tehdään päätös oikeudellisen suojamenettelyn aloittamisesta, kun kyseessä on tuomioistuimen ulkopuolinen oikeudellinen suojamenettely. Jos varoja on aloittamisajankohtana täytäntöönpanotoimien seurauksena jo saatu takaisin, toimeksiannon saanut ulosottomies pidättää niistä täytäntöönpanosta aiheutuneet kulut ja maksaa velkojan saatavan. Tuomion täytäntöönpanomenettelyt keskeytetään koko oikeudellisen suojamenettelyn ajaksi eli sen päättymiseen saakka. Poikkeuksena on tapaus, jossa pantattuja omaisuuseriä ei tarvita oikeudellisen suojamenettelyn toteuttamiseksi eivätkä ne siten sisälly oikeudellisen suojamenettelyn toimenpidesuunnitelmaan, tai jossa tuomioistuin sallii vakuusvelkojan myydä pantatut omaisuuserät.

Oikeushenkilön maksukyvyttömyysmenettely

Jos tuomion täytäntöönpanomenettelyt aloitetaan ennen oikeushenkilön maksukyvyttömyysmenettelystä ilmoittamista, ne on päätettävä siviiliprosessilaissa säädetyn menettelyn mukaisesti. Tämä tarkoittaa sitä, että toimeksiannon saanut ulosottomies saattaa meneillään olevan omaisuuden myynnin päätökseen, jos siitä on jo ilmoitettu tai jos omaisuus on siirretty kauppayhtiölle myyntiä varten. Pesähoitaja voi pyytää, että ilmoitetut huutokaupat peruutetaan, jotta omaisuuserät voidaan myydä osana erilaisista osista muodostuvaa kokonaisuutta. Toimeksiannon saanut ulosottomies pidättää tuomion täytäntöönpanosta aiheutuvat kulut saadusta määrästä ja siirtää jäljelle jäävän määrän pesähoitajalle velkojien saatavien maksamiseksi maksukyvyttömyyslaissa säädetyn menettelyn mukaisesti. Tässä yhteydessä otetaan huomioon vakuusvelkojan edut. Toimeksiannon saanut ulosottomies ilmoittaa omaisuuserien haltijalle velvollisuudesta siirtää pesähoitajalle omaisuuserät, joiden myyntiä ei ole aloitettu.

Luonnollisen henkilön maksukyvyttömyysmenettely

Kun luonnollisen henkilön maksukyvyttömyysmenettelystä on ilmoitettu, velkoja ei saa harjoittaa mitään yksittäisiä toimintoja, jotka voivat aiheuttaa vahinkoa muille velkojille. Tällaisista velkojan tai kolmannen osapuolen toiminnoista seuraavia omistusoikeuksia pidetään pätemättöminä.

Toimeksiannon saanut ulosottomies keskeyttää tuomion täytäntöönpanomenettelyt, jos velallisen osalta on ilmoitettu luonnollisen henkilön maksukyvyttömyysmenettelystä. Toimeksiannon saanut ulosottomies voi saattaa meneillään olevan omaisuuden myynnin päätökseen vain, jos siitä on jo ilmoitettu tai omaisuus on siirretty kauppayhtiölle myyntiä varten, paitsi jos luonnollisen henkilön omaisuuden myyntiä koskevassa suunnitelmassa määrätään asunnon myynnin lykkäämisestä maksukyvyttömyyslain 148 §:n nojalla. Toimeksiannon saanut ulosottomies pidättää tuomion täytäntöönpanosta aiheutuvat kulut saadusta määrästä ja siirtää jäljelle jäävän määrän pesähoitajalle velkojien saatavien maksamiseksi maksukyvyttömyyslaissa säädetyn menettelyn mukaisesti. Tässä yhteydessä otetaan huomioon vakuusvelkojan edut.

Täytäntöönpanomenettelyjä ei kuitenkaan keskeytetä sellaisten saatavien osalta, joiden maksamiseen ei liity velallisen omaisuuserien tai rahavarojen perintää.

Jos luonnollisen henkilön maksukyvyttömyysmenettely päätetään siten, että velkoja ei ole maksettu, täytäntöönpanomenettelyjä jatketaan velkojen jäljelle jäävän määrän osalta.

8 Mikä vaikutus maksukyvyttömyysmenettelyllä on sen vireilletulohetkellä käynnissä olevien oikeudenkäyntien jatkamiseen?

Oikeudellinen suojamenettely

Maksukyvyttömyyslain mukaan oikeudellisen suojamenettelyn aloittaminen ei vaikuta oikeudenkäyntiin, jossa

velallinen on asianosaisena.

On huomattava, että toisin kuin maksukyvyttömyysmenettelyyn, oikeudelliseen suojamenettelyyn ei liity saatavien hyväksymistä koskevia menettelyjä. Oikeuskäytännössä on kuitenkin vahvistettu, että päättämällä yksipuolisesti saatavan hyväksyttävyydestä velallinen voisi perusteettomasti jättää velkojan pois niiden henkilöiden luettelosta, joiden hyväksyntä oikeudellisen suojamenettelyn toimenpidesuunnitelmaa varten tarvitaan. Velkojan tuomioistuimessa esittämä velan perintää koskeva vaatimus ei kuitenkaan ole oikeudellinen peruste sivuuttaa velkojan edut oikeudellisessa suojamenettelyssä. Sen vuoksi oikeuskäytännössä myös katsotaan, että jos velallisen velat käyvät ilmi tämän kirjanpidosta eikä oikeudellisen suojamenettelyn valvoja ole todennut saatavaa ensi näkemältä vilpilliseksi, saatava on sisällytettävä oikeudellisen suojamenettelyn toimenpidesuunnitelmaan velkojien saatavana, vaikka velallinen ja velkoja olisivat osallisina oikeudenkäynnissä.

On myös huomattava, että jos tuomioistuin toteaa oikeudellisen suojamenettelyn toimenpidesuunnitelman sisältävän velkoja, jotka ovat oikeuksia koskevan riita-asian kohteena, ja velkojen määrä vaikuttaa merkittävästi toimenpidesuunnitelman hyväksymisprosessiin, tuomioistuin ei saa ryhtyä jatkotoimiin oikeudellista suojamenettelyä koskevan hakemuksen johdosta.

Oikeushenkilön maksukyvyttömyysmenettely

Tuomio, jossa ilmoitetaan oikeushenkilön maksukyvyttömyysmenettelystä, on peruste keskeyttää velallista vastaan vireillä oleva omaisuutta koskeva oikeudenkäynti. Sen jälkeen, kun oikeushenkilön maksukyvyttömyysmenettelystä on ilmoitettu, velkojat voivat esittää saatavansa pesänhoitajalle maksukyvyttömyyslaissa säädetyn menettelyn mukaisesti.

Samoin tuomio, jossa ilmoitetaan oikeushenkilön maksukyvyttömyysmenettelystä, on peruste peruuttaa saatavia koskeva vakuus maksukyvyttömyyslaissa säädetyn menettelyn mukaisesti.

Luonnollisen henkilön maksukyvyttömyysmenettely

Tuomioistuimen päätös, jossa ilmoitetaan luonnollisen henkilön maksukyvyttömyysmenettelystä, on peruste keskeyttää velallista vastaan vireillä oleva oikeudenkäynti ja peruuttaa saatavia koskeva vakuus siviiliproessilaissa säädetyn menettelyn mukaisesti. Sen jälkeen, kun luonnollisen henkilön maksukyvyttömyysmenettelystä on ilmoitettu, velkojat voivat esittää saatavansa pesänhoitajalle maksukyvyttömyyslaissa säädetyn menettelyn mukaisesti.

9 Mitkä keskeiset näkökohdat liittyvät velkojien osallistumiseen maksukyvyttömyysmenettelyyn?

Maksukyvyttömyysmenettelyn tavoitteen saavuttamiseksi on tärkeää, että velkojat osallistuvat aktiivisesti menettelyyn. Maksukyvyttömyyslaissa vahvistetaan velkojien yhdenvertaisuuden periaate: velkojilla on oltava yhtäläiset mahdollisuudet osallistua menettelyyn ja saada saatavansa tyydytetyiksi niiden vastuiden mukaisesti, joista velkoja ja velallinen ovat sopineet ennen menettelyn aloittamista.

Oikeudellinen suojamenettely

Velallisen on lähetettävä oikeudellisen suojamenettelyn toimenpidesuunnitelma kaikille velkojille, pyydettävä niitä antamaan suunnitelmalle hyväksyntänsä ja asetettava määräaika hyväksynnän antamiselle. Velkojalla on oikeus esittää velalliselle kirjallisia vastalauseita oikeudellisen suojamenettelyn toimenpidesuunnitelmasta viiden päivän kuluessa suunnitelman vastaanottamisesta. Jos velallinen pitää vastalauseita perusteltuina, se muuttaa oikeudellisen suojamenettelyn toimenpidesuunnitelmaa vastaavasti. Oikeudellisen suojamenettelyn toteutuksen määräaika voidaan pidentää velkojien enemmistön suostumuksella. Velkojilla on oikeus pyytää ja saada valvojalta tietoja oikeudellisen suojamenettelyn edistymisestä ja suunnitelman toteuttamisesta sekä esittää moitteita. Velkoja voi samoin pyytää tuomioistuinta päättämään oikeudellisen suojamenettelyn, jos velallinen ei noudata tuomioistuimen hyväksymää suunnitelmaa.

Oikeushenkilön maksukyvyttömyysmenettely

Velkoja voi myös aloittaa oikeushenkilön maksukyvyttömyysmenettelyn tuomioistuimelle jätettävällä hakemuksella. Velkojilla on myös oikeus ilmoittaa saatavia maksukyvyttömyyslaissa säädetyn menettelyn

mukaisesti. Pesänhoitajan on tarkistettava, ovatko velkojan saatavat perusteltuja ja täyttävätkö ne lainsäädännössä asetetut vaatimukset, ja päätettävä saatavan hyväksymisestä, hylkäämisestä tai osittaisesta hyväksymisestä. Velkoja voi tehdä tuomioistuimeen valituksen pesänhoitajan päätöksestä kuukauden kuluessa päätöksen vastaanottamisesta. Vaihtoehtoisesti se voi tehdä tuomioistuimeen hakemuksen oikeuksia koskevan riita-asian käsittelemiseksi kuukauden kuluessa pesänhoitajan päätöksen vastaanottamisesta. Velkojalla on oikeus tutustua velkojen saatavien rekisteriin. Aikaisintaan kahdeksantena päivänä velkojen saatavien esittämiselle asetetun määräajan päättymisestä kullakin velkojalla on oikeus tutustua kaikkien velkojen ilmoittamiin saataviin ja niitä tukeviin todisteisiin. Pesänhoitaja antaa velkojille tietoja maksukyvyttömyyslaissa säädetyn menettelyn mukaisesti. Jos velkojilla on vastalauseita kyseisistä tiedoista, velkojen on saatettava ne pesänhoitajan tietoon. Jos vastalauseita ei oteta huomioon, pesänhoitajan on esitettävä perusteltu vastaus velkojalle. Jos velkojat ovat eri mieltä pesänhoitajan ilmoittamasta päätöksestä, niillä on oikeus riitauttaa pesänhoitajan toimet, vaatia tuomioistuimessa korvausta pesänhoitajan aiheuttamista vahingoista tai ehdottaa velkojainkokouksen koolle kutsumista. Velkojainkokouksessa tehdään päätös pesänhoitajan palkkiosta ja ehdotetaan pesänhoitajan erottamista. Velkojainkokouksessa myös hyväksytään perustellut maksukyvyttömyysmenettelyn kulut ja menetelmä velallisen omaisuuden myymiseksi tai myynnin määräajan pidentämiseksi. Lisäksi siellä toteutetaan muita toimia omaisuuden myyntisuunnitelman ulkopuolelle jätetyn omaisuuden osalta. Samoin velkojat, joiden osuus on vähintään 25 prosenttia pääsaatavien hyväksytystä määrästä vakuusvelkojen tai vakuudettomien velkojen ryhmässä, voivat pyytää tarkastamaan pesänhoitajan toiminnan asianomaisessa maksukyvyttömyysmenettelyssä. Tarkastuksen tekee ulkoinen sertifioitu tarkastaja tai sertifioitujen tarkastajien yritys.

Luonnollisen henkilön maksukyvyttömyysmenettely

Velkojilla on oikeus ilmoittaa saatavia maksukyvyttömyyslaissa säädetyn menettelyn mukaisesti. Kuka tahansa velkoja voi kutsua koolle velkojainkokouksen. Velkojat voivat esittää pesänhoitajalle aloitteen luonnollisen henkilön maksukyvyttömyysmenettelyn päättämiseksi kahden kuukauden kuluessa päivästä, jona ilmoitus velallista koskevasta maksukyvyttömyysmenettelystä kirjattiin maksukyvyttömyysrekisteriin, jos heillä on mahdollisuus tutustua maksukyvyttömyyslaissa tarkoitettuihin tietoihin ja maksukyvyttömyysmenettelyn tai velkojen selvittämismenettelyn soveltamiselle asetettuja rajoituksia koskeviin tietoihin. Velkojilla on myös oikeus esittää velallisen laatimaa velkojen maksusuunnitelmaa koskevia vastalauseita ja ehdotuksia.

10 Millä tavoin selvittäjä voi käyttää tai luovuttaa pesän omaisuutta?

Oikeudellinen suojamenettely

Velallisella on edelleen määräysvalta yrityksessään, ja se voi luovuttaa itse sille kuuluvaa omaisuutta.

Oikeushenkilön maksukyvyttömyysmenettely

Kun oikeushenkilön maksukyvyttömyysmenettely on aloitettu, hallitus menettää toimivaltansa, ja nimetty pesänhoitaja hallinnoi ja luovuttaa velallisen omaisuuseriä ja pankkitileillä olevia varoja. Pesänhoitaja saa oikeuden sekä velallisen omaisuuden jakamiseen että hoidettavina olevien omaisuuserien takaisin vaatimiseen. Pesänhoitaja sisällyttää ne omaisuuden myyntisuunnitelmaan. Samoin oikeushenkilön maksukyvyttömyysmenettelystä ilmoittamisen jälkeen pesänhoitaja päättää velallisen liiketoiminnan lopettamisesta tai jatkamisesta osittain tai kokonaan.

Pesänhoitajan on laadittava kahden kuukauden kuluessa oikeushenkilön maksukyvyttömyysmenettelystä ilmoittamisesta suunnitelma velallisen omaisuuden myymiseksi tai selvitys omaisuuden puuttumisesta. Omaisuus voidaan myydä huutokaupalla tai hintaan, jonka velkojat ovat päättäneet pesänhoitajan ehdotuksesta. Velallisen omaisuus myydään mahdollisimman korkeaan hintaan, jotta velkojen saatavat voidaan maksaa. Omaisuuden myynnistä saatavat varat käytetään velkojen saatavien maksamiseen.

Jos velallisen omaisuuseriä ei voida myydä tai niiden myynnistä aiheutuvat kulut ovat odotettavia tuottoja suuremmat, pesänhoitaja jättää tällaiset omaisuuserät omaisuuden myyntisuunnitelman ulkopuolelle ja ilmoittaa asiasta välittömästi kaikille velkojille ja pyytää niitä pitämään kyseiset omaisuuserät alkuperäiseen hintaan.

Laatiessaan omaisuuden myyntisuunnitelmaa pesänhoitajan on harkittava mahdollisuutta myydä velallisen yritys tai sen itsenäinen osa. Sen hyödyn, jonka velkojat saavat yrityksen tai sen itsenäisen osan myynnistä, on oltava suurempi kuin siinä tapauksessa, että velallisen omaisuuserät myytäisiin erikseen.

Luonnollisen henkilön maksukyvyttömyysmenettely

Maksukyvyttömyysmenettelyn pesänhoitaja on vastuussa velallisen omaisuuden myynnistä omaisuuden myyntiä koskevan suunnitelman mukaisesti. Pesänhoitaja aloittaa omaisuuden myynnin aikaisintaan kahden kuukauden kuluttua siitä, kun luonnollisen henkilön maksukyvyttömyysmenettelystä on ilmoitettu.

Velallisella on oikeus pitää tulot, joita hän tarvitsee kattaakseen luonnollisen henkilön maksukyvyttömyysmenettelyn välilliset kustannukset, ja omaisuuserät, joita hän välttämättä tarvitsee saadakseen tuloja. Siviiliprosessilaissa säädetään myös omaisuuseristä, joita ei voida periä täytäntöönpanokeinoin.

Maksukyvyttömyyslain mukaan velallinen voi pitää asunnon, johon kohdistuu vakuusvelkojan kiinnitys, kyseisen vakuusvelkojan kanssa tehdyn sopimuksen perusteella.

11 Mille saataville voidaan vaatia maksua maksukyvyttömyysmenettelyn piiriin kuuluvasta omaisuudesta ja mikä on maksukyvyttömyysmenettelyn alkamisen jälkeen syntyneiden saatavien asema?

Oikeudellinen suojamenettely

Sen jälkeen, kun oikeudellisesta suojamenettelystä on ilmoitettu, vakuusvelkojat eivät voi käyttää oikeudellisen suojamenettelyn toimenpidesuunnitelmaan sisältyvään velallisen kiinnitettyyn omaisuuteen kohdistuvia oikeuksiaan ennen kuin menettely on päättynyt.

Vakuusvelkoja voi pyytää, että velallisen kiinnitetty omaisuus myydään, jos rajoitus, joka estää vakuusvelkojaa myymästä velallisen kiinnitettyä omaisuutta, vahingoittaa merkittävästi kyseisen velkojan etuja. Tämä koskee myös tapauksia, joissa on olemassa uhka kiinnitetyn omaisuuden tuhoutumisesta tai sen arvo on alentunut merkittävästi. Päätöksen kiinnitetyn omaisuuden myynnin sallimisesta tekee se tuomioistuimissa, jossa asianomainen oikeudellinen suojamenettely aloitettiin.

Oikeushenkilön maksukyvyttömyysmenettely

Vakuusvelkoja voi pyytää, että velallisen vakuutena käytetty kiinteistö (kiinnitetty kiinteistö) myydään kahden kuukauden kuluttua siitä, kun oikeushenkilön maksukyvyttömyysmenettelystä on ilmoitettu.

Velkojien saatavat eivät voi kohdistua velallisen määräysvallassa tai hallussa oleviin kolmansien osapuolten omaisuuseriin. Pesänhoitaja säilyttää kolmansien osapuolten omaisuuseriä, kunnes ne luovutetaan näille. Kolmansien osapuolten on katettava omaisuuseriensä säilyttämisestä aiheutuvat kulut, jos ne eivät ota niitä haltuunsa pesänhoitajan kehotuksen jälkeen. Jos kolmansien osapuolten omaisuuseriä on luovutettu maksukyvyttömyysmenettelyn aikana, kyseisten omaisuuserien myynnistä vastuussa olevan osapuolen on korvattava näiden omaisuuserien arvo kolmansille osapuolille. Jos velallisen kiinnitetyn omaisuuden myynnistä saatavat varat eivät kata vakuusvelkojien saatavia, kyseiset velkojat saavat pesänhoitajan päätöksellä vakuudettomien velkojien oikeudet saatavan jäljelle jäävään osaan.

Jos velallisella on oikeushenkilön maksukyvyttömyysmenettelyn ilmoittamisajankohdan jälkeen erääntyviä velkoja, niiden katsotaan erääntyneen ajankohtana, jona oikeushenkilön maksukyvyttömyysmenettelystä ilmoitettiin. Oikeushenkilön maksukyvyttömyysmenettelystä ilmoittamisen jälkeen syntyviä saatavia pidetään maksukyvyttömyysmenettelyn kuluina.

Luonnollisen henkilön maksukyvyttömyysmenettely

Jos velallisella on luonnollisen henkilön maksukyvyttömyysmenettelyn ilmoittamisajankohdan jälkeen erääntyviä velkoja, niiden katsotaan erääntyneen ajankohtana, jona maksukyvyttömyysmenettelystä ilmoitettiin. Luonnollisen henkilön maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamisen jälkeen syntyviä saatavia pidetään maksukyvyttömyysmenettelyn kuluina.

12 Mitä sääntöjä sovelletaan saatavien ilmoittamiseen, todistamiseen ja hyväksymiseen?

Oikeudellinen suojamenettely

Velallinen on vastuussa kaikkien saatavien ilmoittamisesta oikeudellisen suojamenettelyn toimenpidesuunnitelmassa, ja velkojien on hyväksyttävä ne. Toimenpidesuunnitelman on sisällettävä kaikki velkojat. Velallinen ei voi päättää sisällyttää tiettyjä velkoja suunnitelmaan ja jättää toisia sen ulkopuolelle.

Oikeushenkilön maksukyvyttömyysmenettely

Velalliseen kohdistuvat velkojien saatavat on ilmoitettava pesähoitajalle kuukauden kuluessa ajankohdasta, jona velallista koskeva maksukyvyttömyysmenettely kirjattiin maksukyvyttömyysrekisteriin. Jos velkoja ei ole ilmoittanut saatavia tämän pykälän 1 momentissa säädettyssä määräajassa, velkoja voi ilmoittaa velalliseen kohdistuvan saatavansa kuuden kuukauden kuluessa ajankohdasta, jona ilmoitus velallista koskevasta maksukyvyttömyysmenettelystä kirjattiin maksukyvyttömyysrekisteriin. Saatava on kuitenkin ilmoitettava viimeistään siihen ajankohtaan mennessä, jona suunnitelma velkojien saatavien maksamiseksi laadittiin tässä laissa säädettyjen menettelyjen mukaisesti. Kyseisen määräajan jälkeen vanhentumisaika umpeutuu, ja velkoja menettää velkojan aseman sekä oikeuden ilmoittaa velalliseen kohdistuvia saatavia.

Pesähoitajan on tarkastettava, ovatko velkojien saatavat perusteltuja ja täyttävätkö ne lakisääteiset vaatimukset. Jos velkojan saatava ei täytä lakisääteisiä vaatimuksia, pesähoitajan on viipymättä pyydettävä velkojaa korjaamaan todetut sääntöjenvastaisuudet 10 päivän kuluessa pesähoitajan pyynnön lähettämisestä. Jos velkoja korjaa sääntöjenvastaisuudet määräajassa, velkojan saatava katsotaan ilmoitetun asetetussa määräajassa. Jos velkoja ei korjaa sääntöjenvastaisuuksia määräajassa, pesähoitaja tekee päätöksen velkojan saatavan hylkäämisestä tai sen hyväksymisestä osittain 10 päivän kuluessa sääntöjenvastaisuuksien korjaamiselle asetetun määräajan päättymisestä.

Tarkastettuaan velkojien saatavat pesähoitaja tekee päätöksen velkojan saatavan hyväksymisestä, hylkäämisestä tai osittaisesta hyväksymisestä ja esittää sille perustelut. Pesähoitajan on hylättävä osittain tai kokonaan saatava, joka on velallisen ja velkojan välisen riita-asian kohteena. Pesähoitaja voi hylätä tai osittain hyväksyä tuomioistuimen päätöksellä todetun velkojan saatavan vain, jos on näyttöä siitä, että velallinen on maksanut velkansa osittain tai kokonaan tuomioistuimen päätöksen lainvoimaiseksi tulon jälkeen.

Luonnollisen henkilön maksukyvyttömyysmenettely

Velkojien velalliseen kohdistuvat saatavat on ilmoitettava, tarkastettava ja hyväksyttävä oikeushenkilön maksukyvyttömyysmenettelyyn sisältyvän menettelyn mukaisesti. Jos velkoja ei ole ilmoittanut saatavia määräajassa, velkoja voi ilmoittaa velalliseen kohdistuvan saatavansa kuuden kuukauden kuluessa ajankohdasta, jona ilmoitus velallista koskevasta maksukyvyttömyysmenettelystä kirjattiin maksukyvyttömyysrekisteriin. Saatava on kuitenkin ilmoitettava viimeistään siihen ajankohtaan mennessä, jona lopullinen luettelo konkurssimenettelyn alaisista kuluista laaditaan tässä laissa säädettyjen menettelyjen mukaisesti.

Jos velkoja ei ilmoita saatavaansa edellä määritetyssä määräajassa, vanhentumisaika umpeutuu, ja velkoja menettää velkojan aseman ja oikeuden ilmoittaa velalliseen kohdistuvia saatavia sekä luonnollisen henkilön maksukyvyttömyysmenettelyssä että myöhemmin, kun velallinen vapautetaan veloistaan. Vanhentumisaikaa ei sovelleta elatusmaksuihin, kiellettyyn toimintaan perustuviin saataviin, hallinnollisessa rikkomusmenettelyssä määrättyihin seuraamuksiin ja rikoslaissa säädettyihin rangaistuksiin perustuviin saataviin eikä vahingonkorvauksiin.

13 Mitä sääntöjä sovelletaan omaisuuden myynnistä kertyneiden varojen jakamiseen? Mikä on velkojien maksunsaantijärjestys ja oikeuksien etusijajärjestys?

Oikeudellinen suojamenettely

Henkilöt, jotka osoittavat varoja oikeudellisen suojamenettelyn toimenpidesuunnitelman toteuttamiseen, voivat saada suunnitelmasta etua suhteessa osoittamiensa varojen määrään.

Oikeudellisen suojamenettelyn toimenpidesuunnitelmassa voidaan määrätä vain velan pääoman, seuraamuksen tai koron oikeasuhteisesta maksamisesta tai alentamisesta velkojien ryhmän sisällä ja kunkin velkojan saatavan tyypin osalta (velan pääoma, seuraamus tai korko). Oikeudellisen suojamenettelyn toimenpidesuunnitelmassa velkojalle voidaan asettaa huomattavasti epäedullisempia ehtoja muihin velkoihin nähden vain kyseisen velkojan suostumuksella.

Oikeudellista suojamenettelyä ei sovelleta työntekijöihin, paitsi jos he ovat antaneet nimenomaisen suostumuksensa siihen.

Oikeushenkilön maksukyvyttömyysmenettely

Oikeushenkilön maksukyvyttömyysmenettelystä saatavat varat jaetaan ensisijaisesti saatavan tyyppin mukaan (esim. vakuudellinen vai vakuudeton saatava). Tietyissä tapauksissa voidaan ottaa huomioon velkojan asema (esim. veroviranomainen).

Vakuutena käytetyn velallisen omaisuuden myynnistä saatavat varat käytetään vakuusvelkojan saatavan maksamiseen. Huutokauppakulut, myös pantattujen omaisuuserien arvostamiskulut ja pesänhoitajan palkkio, vähennetään pantattujen omaisuuserien myynnistä saatavista varoista etusijaisina, ja jäljelle jäävästä määrästä maksetaan vakuusvelkojan saatava. Jos varoja jää jäljelle sen jälkeen, kun edellä mainitut kulut on katettu ja saatava on suoritettu, ne sisällytetään velallisen omaisuuteen ja niitä käytetään muiden velkojien saatavien suorittamiseen.

Velallisen jäljelle jääviä varoja käytetään ensisijaisesti oikeushenkilön maksukyvyttömyysmenettelyn kulujen kattamiseksi kokonaan.

Kun kulut on katettu, maksetaan maksukyvyttömyyden valvontayksikön saatava, jos velallisen työntekijöiden saatavat maksettiin työntekijöiden saatavien takuurahastosta. Seuraavaksi maksetaan työntekijöiden ja veroviranomaisen saatavat.

Kun edellä mainittujen velkojien saatavat on maksettu kokonaan, velallisen jäljelle jäävät varat jaetaan muiden vakuudettomien velkojien saatavien pääoman (korkoja lukuun ottamatta) maksamiseksi. Tällä kierroksella maksetaan myös vakuusvelkojien saatavien vakuudeton osa ja vakuusvelkojien saatavien maksamatta oleva osa.

Jos velallisen varat eivät riitä kattamaan tämän pykälän 5 momentissa tarkoitettujen velkojien saatavien koko määrää, kyseiset saatavat on maksettava suhteessa siihen määrään, jonka velallinen on velkaa kullekin velkojalle.

Kun vakuudettomien velkojien saatavien pääoma on maksettu, niiden jälkeen jäljelle jäävästä velallisen varoista maksetaan vakuudettomien velkojien liitännäissaatavia (suhteessa siihen määrään, jonka velallinen on velkaa kullekin velkojalle).

Kaikkien edellä mainittujen saatavien maksamisen jälkeen jäljelle jäävät velallisen varat jaetaan velallisen osallistujille (osakkaille) tai jäsenille suhteessa niiden sijoittamaan määrään, velalliselle (luonnollinen henkilö), velallisen perillisille (perintönä) tai henkilöille, joilla on oikeus yhdistyksen tai säätiön varoihin lainsäädännön tai kyseisen yhdistyksen tai säätiön perustamiskirjan nojalla.

Luonnollisen henkilön maksukyvyttömyysmenettely

Konkurssimenettelyn aikana velallisella on oikeus pitää tulot, joita hän tarvitsee kattaakseen luonnollisen henkilön maksukyvyttömyysmenettelyn välilliset kustannukset, ja omaisuuserät, joita hän välttämättä tarvitsee saadakseen tuloja.

Elatusmaksut, myös elatusvelvoitteista vastaavaan takuurahastoon suoritettavat maksut, ja luonnollisen henkilön maksukyvyttömyysmenettelyn kustannukset katetaan velallisen varoista etusijaisina saatavina.

Vakuutena käytetyn velallisen omaisuuden myynnistä saatavista varoista maksetaan vakuusvelkojan saatava.

Vakuudettomien velkojen saatavat yhdistetään yhteen ryhmään ilman etusijajärjestystä. Jäljelle jäävistä varoista maksetaan vakuudettomien velkojen saatavia suhteessa siihen velan pääoman määrään, jonka velallinen on kullekin velkojalle velkaa. Kun vakuudettomien velkojen saatavien pääoma on maksettu, niiden jälkeen jäljelle jäävistä velallisen varoista maksetaan vakuudettomien velkojen liitännäissaatavia (suhteessa siihen määrään, jonka velallinen on velkaa kullekin velkojalle).

Velkojen selvittämismenettelyn aikana velallinen voi pitää enintään kaksi kolmasosaa tuloistaan elinkustannusten kattamiseen ja pitää omaisuuserät, jotka ovat elintärkeitä tulojen ansaitsemisen kannalta.

Velkojen maksusuunnitelman määräysten mukaisesti velallisen on siis siirrettävä kolmasosa tuloistaan (mutta vähintään kolmannes minimikuukausipalkan bruttomäärästä Latviassa) velkojen saatavien maksamiseen. Laatiessaan suunnitelmaa velkojen maksamiseksi velallisen on sisällytettävä siihen kaikkien velkojen saatavien pääoman määrät ja varauduttava maksamaan ne suhteessa kunkin velkojan saatavaan.

14 Mitkä ovat maksukyvyttömyysmenettelyn päättämisen edellytykset ja vaikutukset (erityisesti sovinnon osalta)?

Oikeudellinen suojamenettely

Tuomioistuin päättää oikeudellisen suojamenettelyn, jos

1. maksukyvyttömyyslaissa määritelty velkojen enemmistö ei ole tukenut oikeudellisen suojamenettelyn toimenpidesuunnitelmaa maksukyvyttömyyslaissa säädetyn menettelyn mukaisesti ja siinä säädetyssä määräajassa;
2. oikeudellisen suojamenettelyn toimenpidesuunnitelma ei ole maksukyvyttömyyslain säännösten mukainen.

Tuomioistuin päättää oikeudellisen suojamenettelyn ja aloittaa oikeushenkilön maksukyvyttömyysmenettelyn seuraavissa tilanteissa:

1. velallista koskeva oikeudellinen suojamenettely on aloitettu toisen kerran vuoden sisällä, mutta oikeudellisen suojamenettelyn toteuttamisesta ei ole ilmoitettu;
2. velkojan hakemuksesta, jos velallinen ei ole toteuttanut oikeudellisen suojamenettelyn toimenpidesuunnitelmaa yli 30:een päivään eikä ole toimittanut tuomioistuimelle muutoksia suunnitelmaan;
3. maksukyvyttömyyslaissa määritellyn velkojen enemmistön edustajan hakemuksesta, jos velallinen ei ole toteuttanut maksukyvyttömyyslaissa säädettyjä toimia tai on antanut virheellisiä tietoja, jos velallinen ei ole toteuttanut oikeudellisen suojamenettelyn toimenpidesuunnitelmaa yli 30:een päivään eikä ole toimittanut tuomioistuimelle muutoksia suunnitelmaan tai jos velallinen ei noudata maksukyvyttömyyslaissa säädettyjä toiminnan harjoittamiseen kohdistuvia rajoituksia.

Jos oikeudellisen suojamenettelyn toimenpidesuunnitelma on toteutettu, velallisen on jätettävä tuomioistuimeen hakemus oikeudellisen suojamenettelyn päättämiseksi. Jos velallinen taas ei pysty maksamaan oikeudellisen suojamenettelyn toimenpidesuunnitelman mukaisia velkoja, velallisen on jätettävä tuomioistuimeen maksukyvyttömyysmenettelyä koskeva hakemus ja pyyntö oikeudellisen suojamenettelyn päättämisestä.

Oikeudellisen suojamenettelyn päättäminen sen jälkeen, kun toimenpidesuunnitelma on toteutettu, on peruste poistaa velalliselle oikeudellisessa suojamenettelyssä asetetut toiminnan harjoittamiseen kohdistuvat rajoitukset ja lopettaa menettelyssä käytetyn menetelmän soveltaminen.

Jos velkojen enemmistö ei ole hyväksynyt oikeudellisen suojamenettelyn toimenpidesuunnitelmaa maksukyvyttömyyslaissa säädetyn menettelyn mukaisesti ja siinä säädetyssä määräajassa ja oikeudellinen suojamenettely päätetään, oikeudellisesta suojamenettelystä ilmoittamiseen liittyvät rajoitukset poistetaan, ja seuraamuksen, koron ja maksamatta olevien velkojen viivästysmaksujen määrä lasketaan täysimääräisenä.

Oikeushenkilön maksukyvyttömyysmenettely

Maksukyvyttömyysmenettely päätetään tuomioistuimen päätöksellä sen jälkeen, kun pesänhoitaja on toteuttanut suunnitelman velallisen omaisuuden myymiseksi ja suunnitelman velkojen saatavien maksamiseksi.

Tuomioistuimien päättää maksukyvyttömyysmenettelyn myös silloin, jos pesähoitaja on selvityksessään omaisuuden puuttumisesta ehdottanut maksukyvyttömyysmenettelyn päättämistä ja velkojat ovat hyväksyneet ehdotuksen. Tällaisessa tapauksessa velallinen (oikeushenkilö) poistetaan asianomaisesta julkisesta rekisteristä.

Maksukyvyttömyysmenettely päätetään tuomioistuimen päätöksellä, jos oikeudellisen suojamenettelyn toimenpidesuunnitelma on hyväksytty ja tuomioistuin on päättänyt muuttaa oikeushenkilön maksukyvyttömyysmenettelyn oikeudelliseksi suojamenettelyksi. Siinä tapauksessa velallinen jatkaa toimintaansa aiemmassa asemassaan.

Luonnollisen henkilön maksukyvyttömyysmenettely

Luonnollisen henkilön maksukyvyttömyysmenettely voidaan päättää aloittamatta velkojen selvittämismenettelyä. Tuomioistuin päättää konkurssimenettelyn ja luonnollisen henkilön maksukyvyttömyysmenettelyn, jos on havaittu rajoituksia, jotka koskevat luonnollisen henkilön maksukyvyttömyysmenettelyn soveltamista velalliseen. Siinä tapauksessa pesähoitajan on toimitettava hakemus konkurssimenettelyn päättämiseksi kolmen kuukauden kuluessa luonnollisen henkilön maksukyvyttömyysmenettelyä ilmoittamisesta. Tuomioistuin voi samoin päättää konkurssimenettelyn ja luonnollisen henkilön maksukyvyttömyysmenettelyn, jos velkojat eivät ole ilmoittaneet saatavia. Siinä tapauksessa velallisen on toimitettava konkurssimenettelyn päättämistä koskeva hakemus kuukauden kuluessa velkojien saatavien ilmoittamiselle asetetun määräjän päättymisestä.

Jos luonnollisen henkilön maksukyvyttömyysmenettely päätetään konkurssimenettelyn päätökseen saamisen tai päättämisen yhteydessä, pesähoitajan valtuudet ja rajoitukset, jotka estävät velallista luovuttamasta omaisuuttaan, päättyvät myös. Velkojat saavat jälleen oikeuden vaatia velallisen velkojen maksamista, sikäli kuin velallista ei ole vapautettu niistä luonnollisen henkilön maksukyvyttömyysmenettelyssä. Menettelyä sellaisen velan täytäntöönpanemiseksi, joka on myönnetty mutta jota ei ole vielä peritty, sekä menettelyä velallisen velkojen maksamiseksi jatketaan.

Jos velallinen on suorittanut menestyksekkäästi luonnollisen henkilön velkojen maksusuunnitelmassa määritetyt vaiheet, suunnitelmassa määritellyt velallisen velat, jotka jäävät jäljelle suunnitelman toteuttamisen jälkeen, peruutetaan. Lisäksi peruutettujen velkojen perintää koskeva täytäntöönpanomenettely päätetään.

Velkojen selvittämismenettelyä ei sovelleta tai se päätetään seuraavissa tapauksissa:

- velallinen on tehnyt luonnollisen henkilön maksukyvyttömyysmenettelyä ilmoittamista edeltäneiden kolmen vuoden aikana tai maksukyvyttömyysmenettelyn aikana liiketoimia, jotka johtivat velallisen maksukyvyttömyyteen tai velkojille aiheutuneisiin vahinkoihin, ja hän oli tai hänen olisi pitänyt olla tietoinen siitä, että tällaiset liiketoimet voivat johtaa maksukyvyttömyyteen tai velkojille aiheutuviin vahinkoihin;
- velallinen on tietoisesti antanut vääriä tietoja taloudellisesta tilanteestaan ja salannut todelliset tulonsa;
- velallinen ei hoida konkurssimenettelyn tai velkojen selvittämismenettelyn mukaisia velvoitteitaan, mikä haittaa merkittävästi maksukyvyttömyysmenettelyn etenemistä.

Jos velkojen selvittämismenettely päätetään eikä velallista vapauteta veloista, velkojien saatavat tulevat uudelleen maksettaviksi ja lasketaan täysimääräisesti, ja myös aiemmin keskeytettyjä oikeudenkäyntejä ja tuomioiden täytäntöönpanoa jatketaan.

15 Mitkä ovat velkojien oikeudet maksukyvyttömyysmenettelyn päättämisen jälkeen?

Oikeudellinen suojamenettely

Oikeudellisen suojamenettelyn päättämisen jälkeen velallisen toimintaan ja velkojien oikeuksiin sovelletaan tavanomaisia säännöksiä.

Oikeushenkilön maksukyvyttömyysmenettely

Pesähoitaja tekee kaupparekisteriin hakemuksen velallisen poistamiseksi asianomaisesta rekisteristä viiden päivän kuluessa siitä, kun menettelyn päättämisestä tehty tuomioistuimen päätös on vastaanotettu. Rekisteristä

poistamisen jälkeen velallinen puretaan ja velkojat menettävät oikeutensa ilmoittaa saatavia velallista kohtaan, koska velallinen lakkaa olemasta.

On myös syytä lisätä, että velkoja voi esittää velallisen hallituksen jäsenille saatavan maksamatta olevaa määrää vastaavan vaatimuksen vuoden kuluessa maksukyvyttömyysmenettelyn päättämisestä, jos maksukyvyttömyysmenettelyn pesänhoitaja ei saanut velallisen kirjanpitoaineistoa tai se oli sellaisessa kunnossa, ettei siitä voitu saada selkeää kuvaa velallisen liiketoimista ja taloudellisesta tilanteesta maksukyvyttömyysmenettelyä ilmoittamista edeltäneiden kolmen vuoden aikana. Ennen maksukyvyttömyysmenettelyn päättämistä maksukyvyttömyysmenettelyn pesänhoitaja voi esittää tällaisen vaatimuksen velallisen puolesta, ja velkoja voi osallistua menettelyyn kolmantena osapuolena.

Luonnollisen henkilön maksukyvyttömyysmenettely

Jos maksukyvyttömyysmenettely päätetään ennen kuin velkojen selvittämismenettely saadaan päätökseen, maksukyvyttömyyslaissa säädetyt pesänhoitajan oikeudet ja rajoitukset, jotka estävät velallista luovuttamasta omaisuuttaan, päättyvät myös. Velkojat saavat jälleen oikeuden vaatia velallisen velkojen maksamista, sikäli kuin velallista ei ole vapautettu niistä luonnollisen henkilön maksukyvyttömyysmenettelyssä. Menettelyä sellaisen velan täytäntöönpanemiseksi, joka on myönnetty mutta jota ei ole vielä peritty, sekä menettelyä velallisen velkojen maksamiseksi jatketaan.

Jos velallinen on suorittanut menestyksekkäästi luonnollisen henkilön velkojen maksusuunnitelmassa määritetyt vaiheet, suunnitelmassa määritellyt velallisen velat, jotka jäävät jäljelle suunnitelman toteuttamisen jälkeen, peruutetaan. Lisäksi peruutettujen velkojen perintää koskeva täytäntöönpanomenettely päätetään.

Velallista ei vapauteta luonnollisen henkilön velkojen maksusuunnitelmassa mainituista jäljellä olevista veloista, jos velallinen ei ole toteuttanut suunnitelmassa määriteltyjä toimia.

Seuraavia saatavia ei poisteta velkojen selvittämismenettelyssä, vaikka velkojen maksusuunnitelma olisi toteutettu onnistuneesti:

- elatusmaksuja koskevat saatavat;
- kielletystä toiminnasta johtuvat saatavat;
- vakuudellinen saatava, jos velallinen on pitänyt kyseisen saatavan vakuutena käytetyn asunnon, ellei velallisen ja vakuusvelkojan välisessä sopimuksessa toisin määrätä. Edellä mainittujen velkojen täytäntöönpanomenettelyä jatketaan velan maksamatta olevan määrän osalta;
- hallinnollisessa rikkomusmenettelyssä määrättyihin seuraamuksiin ja rikoslaisissa säädettyihin rangaistuksiin perustuvat saatavat samoin kuin vahingonkorvaukset.

16 Kuka vastaa maksukyvyttömyysmenettelyn kustannuksista?

Oikeudellinen suojamenettely

Oikeudellisen suojamenettelyn kustannuksiin lukeutuvat oikeudellisen suojamenettelyn valvojan palkkio ja kulut, jotka aiheutuvat oikeudellisen suojamenettelyn toteuttamisesta lainmukaisesti ja tehokkaasti. Oikeudellisen suojamenettelyn kustannukset katetaan velallisen varoista.

Oikeushenkilön maksukyvyttömyysmenettely

Oikeushenkilön maksukyvyttömyysmenettelyn kustannukset (sekä pesänhoitajan palkkio että maksukyvyttömyysmenettelyn kulut) katetaan velallisen varoista.

Jos oikeushenkilön maksukyvyttömyysmenettelyn aikana aiheutuneita kustannuksia ei voida kattaa velallisen varoista, näiden kustannusten kattamiseen voidaan käyttää velkojien tai toisen luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön varoja, jos tällainen sopimus on tehty lainsäädännön mukaisesti.

Jos oikeushenkilön maksukyvyttömyysmenettelyn kustannuksia ei voida kattaa edellä mainituista lähteistä ja pesänhoitaja laatii selvityksen, jonka mukaan velallisella ei ole omaisuutta, oikeushenkilön maksukyvyttömyysmenettelyn päättämistä suunniteltaessa menettelyn kustannukset katetaan oikeushenkilön maksukyvyttömyysmenettelyssä asetetusta vakuudesta. Vakuus siirretään pesänhoitajalle oikeushenkilön

maksukyvyttömyysmenettelyn kustannusten kattamista ja pesänhoitajan palkkion maksamista varten.

Jos oikeushenkilön maksukyvyttömyysmenettelyä koskevan hakemuksen jätti velallisen työntekijä, joka on vapautettu vakuuden asettamista koskevasta vaatimuksesta osittain tai kokonaan, oikeushenkilön maksukyvyttömyysmenettelyn kustannukset katetaan työntekijöiden saatavien takuurahastosta.

Luonnollisen henkilön maksukyvyttömyysmenettely

Luonnollisen henkilön maksukyvyttömyysmenettelyssä erotetaan suorat ja välilliset kustannukset.

Luonnollisen henkilön maksukyvyttömyysmenettelyn suoriin kustannuksiin kuuluvat menettelyn turvaamisesta aiheutuvat kulut eli

- mainos- ja huutokauppakulut sekä maksutilin avaamiseen, käyttämiseen ja sulkemiseen liittyvät kulut;
- postipalvelujen käytöstä aiheutuvat kulut;
- luonnollisen henkilön omaisuuden arvostamiseen liittyvät kulut;
- notaaripalvelujen kulut;
- luonnollisen henkilön omaisuuden säilyttämiseen (jos omaisuutta siirrettiin pesänhoitajalle), liiketoimien tarkastamiseen sekä omaisuuserien ja liiketoimien vakuuttamiseen liittyvät kulut.

Nämä kustannukset katetaan luonnollisen henkilön omaisuuden myynnistä saatavista varoista, mutta jos omaisuutta ei ole tai se ei riitä suorien kustannusten kattamiseen, pesänhoitaja voi pyytää velallista kattamaan kustannukset. On kuitenkin huomattava, että velallinen voi pitää kaksi kolmasosaa tuloistaan ja velallista voidaan vaatia siirtämään enintään kolmasosa tuloistaan suorien kustannusten kattamiseksi.

Luonnollisen henkilön maksukyvyttömyysmenettelyn välilliset kustannukset, kuten verot tai tullimaksut, elatusmaksut, vuokrat ja yleishyödyllisten palvelujen maksut, katetaan luonnollisen henkilön tuloista (tulojen kahdesta kolmasosasta, jotka velallinen saa pitää itsellään).

17 Mitkä ovat velkojia vahingoittavien oikeustoimien mitättömyyttä, pätemättömyyttä ja peräyttämistä koskevat säännöt?

Oikeudellinen suojamenettely

Valvojalla ei ole oikeutta riitauttaa ennen oikeudellisen suojamenettelyn aloittamista suoritettuja liiketoimia. Oikeudellisen suojamenettelyn aloittamisen jälkeen velallisen toimintaa rajoitetaan siten, että tämä ei saa suorittaa liiketoimia tai harjoittaa toimintoja, jotka voivat heikentää velallisen taloudellista tilannetta tai vahingoittaa velkojien etuja.

Oikeushenkilön maksukyvyttömyysmenettely

Pesänhoitajan on arvioitava velallisen liiketoimia ja toimitettava tuomioistuimeen vaatimus asianomaisen liiketoimen toteamisesta pätemättömäksi sen tyypistä riippumatta, jos liiketoimi suoritettiin

1. oikeushenkilön maksukyvyttömyysmenettelystä ilmoittamisajankohdan jälkeen tai neljä kuukautta ennen oikeushenkilön maksukyvyttömyysmenettelystä ilmoittamisajankohtaa ja siitä aiheutui vahinkoa velalliselle riippumatta siitä, oliko henkilö, jonka kanssa tai jonka hyväksi liiketoimi suoritettiin, tietoinen velkojille aiheutuneista vahingoista;
2. kolme vuotta ennen oikeushenkilön maksukyvyttömyysmenettelyn ilmoittamisajankohtaa ja siitä aiheutui vahinkoa velalliselle ja jos henkilö, jonka kanssa tai jonka hyväksi liiketoimi suoritettiin, oli tai hänen olisi pitänyt olla tietoinen velkojille aiheutuneista vahingoista.

Jos velalliselle vahinkoa aiheuttanut liiketoimi suoritettiin sellaisten osapuolten kanssa tai hyväksi, joilla on intressi velallisessa, niiden katsotaan olleen tietoinen aiheutuneista vahingoista, elleivät ne toisin osoita.

Vakuusvelkoja voi pyytää, että pesänhoitajan suorittama liiketoimi todetaan pätemättömäksi, jos kyseinen liiketoimi koskee saatavan vakuutena olevia omaisuuseriä ja vakuusvelkojan edut vaarantuvat.

Pesänhoitajan on arvioitava ja esitettävä tuomioistuimessa vaatimus velallisen lahjana antamien omaisuuserien

tai niiden osan palauttamiseksi, jos liiketoimi suoritettiin maksukyvyttömyysmenettelystä ilmoittamista edeltäneiden kolmen vuoden aikana tai kyseisen ajankohdan jälkeen, mikäli osapuolten vastuiden epätasaisuus osoittaa, että kyseessä on tosiasiallisesti lahja. Lahjoitus voidaan riitauttaa ja pyytää takaisin vain, jos se oli lainvastainen tai sitä ei käytetty aiottuun tarkoitukseen.

Rahasummat, jotka velallinen on maksanut velkojen kattamiseksi oikeushenkilön maksukyvyttömyysmenettelystä ilmoittamista edeltäneiden kuuden kuukauden aikana ja ilmoittamisajankohdan jälkeen (lukuun ottamatta summia, jotka pesähoitaja on maksanut oikeushenkilön maksukyvyttömyysmenettelyn kuluessa), on maksettava takaisin, jos on todettu jokin seuraavista tekijöistä:

1. maksu tehtiin ennen velkojen erääntymistä, muiden velkojen erääntyneitä maksueriä ei maksettu ja tämän pykälän 3 momentissa tarkoitetut osapuolten oikeudet ja velvollisuudet voidaan uusia;
2. velka maksettiin henkilöille, joilla on intressi velallisessa, kun taas muita velkoja, jotka erääntyivät ennen mainituilta henkilöiltä otettujen velkojen erääntymisajankohtaa, ei maksettu. Tätä säännöstä sovelletaan myös ulosottomiesten perimiin velkoihin, joista pidätetään täytäntöönpanokustannukset.

Velkojan on maksettava takaisin määrä, jonka velallinen on maksanut oikeushenkilön maksukyvyttömyysmenettelyn ilmoittamisajankohtaa edeltäneiden kolmen kuukauden aikana välttääkseen sen, että velallisen maksukyvyttömyysmenettelystä ilmoitetaan kyseisen summan saavan velkojan toimittaman hakemuksen perusteella.

Jos velan kattamiseksi maksetut määrät maksetaan takaisin tämän pykälän 1 ja 2 momentissa säädetyissä tapauksissa, osapuolten vastuut (myös vastuiden vahvistaminen) ja asianomaiset oikeudet, jotka olivat voimassa ennen velan maksamista, jatkuvat.

Pesähoitajalla on lisäksi velvollisuus esittää tuomioistuimessa vaatimus panttaussopimuksen toteamisesta pätemättömäksi, jos panttausoikeus todettiin sen jälkeen, kun ilmoitus maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamisesta velallisen osalta kirjattiin maksukyvyttömyysrekisteriin.

Luonnollisen henkilön maksukyvyttömyysmenettely

Velallisen suorittamat liiketoimet voidaan riitauttaa oikeushenkilön maksukyvyttömyysmenettelyyn kuuluvan menettelyn mukaisesti, jos maksukyvyttömyysmenettelyn aikana todetaan seuraavaa:

- velallinen on tehnyt luonnollisen henkilön maksukyvyttömyysmenettelystä ilmoittamista edeltäneiden kolmen vuoden aikana tai maksukyvyttömyysmenettelyn aikana liiketoimia, jotka johtivat velallisen maksukyvyttömyyteen tai velkojille aiheutuneisiin vahinkoihin, ja hän oli tai hänen olisi pitänyt olla tietoinen siitä, että tällaiset liiketoimet voivat johtaa maksukyvyttömyyteen tai velkojille aiheutuviin vahinkoihin;
- velallinen on tietoisesti antanut vääriä tietoja taloudellisesta tilanteestaan ja salannut todelliset tulonsa;
- velallinen ei hoida konkurssimenettelyn tai velkojen selvittämismenettelyn mukaisia velvoitteitaan, mikä haittaa merkittävästi maksukyvyttömyysmenettelyn etenemistä.

Päivitetty viimeksi: 18/12/2023

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät Euroopan oikeudellisen verkoston kansalliset yhteysviranomaiset. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Komissio tai Euroopan oikeudellinen verkosto eivät ole vastuussa tiedoista, joita esitetään tai joihin viitataan tällä sivustolla. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.